

Изглежда ни предстои да станем свидетели на още случаи, когато непознаването на законите (или опита за заобикалянето им) от новото поколение, влязло в политиката, ще предизвика неизбежни грешки и сериозни гафове и скандали.

Някои гледаха доста снизходително на нарушаването на основния закон от страна на президента Румен Радев (потвърдено от Конституционния съд) и бившия служебен министър на икономиката Кирил Петков, който сега се готви да стане министър-председател.

Повод за предположението, че непознаването на законите в България ще доведат скоро до някои грешки, които биха могли да бъдат избегнати, ако човек е запознат с правомощията за съответния пост, е изявлението на Кирил Петков, че „всеки [коалиционен] партньор ще може да си назначава министри и заместник-министри, така вместо да се опитваме да следим каквото и да е, просто ще изискваме резултати“.

И още от неговото обяснение как ще се конструира бъдещия коалиционен кабинет, направено пред БТВ:

„Всеки министър ще има право да си избере екип, с който да работи, и ще изискваме от тях резултати. Така никой няма да има оправдание „Това не се случи заради вашия зам.-министър“.

Написано от Христо Христов
Неделя, 05 Декември 2021 17:53

Твърдението, че „всеки партньор ще може да си назначава министри и зам.-министри“ е несъстоятелно. То вероятно е твърде неточно, ако Петков е искал да каже вместо „назначава“ „определя“, защото българската Конституция не позволява подобни назначения на министри и зам.-министри.

Отговорността на изпълнителната власт също е посочена в основния закон (стига да има кой да го прочете преди да говори).

В Конституцията ясно е категорично е посочено (чл. 108, ал. 2), че „министър-председателят ръководи и координира общата политика на правителството и носи отговорност за нея. Той назначава и освобождава от длъжност заместник-министрите“.

И също така, че министрите „носят отговорност за своите действия“ (чл. 108, ал. 2).

Ще бъдат ли допуснати агенти на комунистическите служби

отново в българското правителство?

Непознаването на отговорностите и процедурите от проходащите в политиката може да доведе и до следния проблем: да бъде допуснато назначаването на сътрудници на тоталитарните комунистически служби на ниво министри и ниво зам.-министри.

Подобни опасения са до голяма степен основателни, защото вероятният бъдещ министър-председател Кирил Петков едва ли знае, че през последното десетилетие у нас в изпълнителната власт (правителството) се утвърди държавна политика на т. нар. тиха лустрация.

Написано от Христо Христов
Неделя, 05 Декември 2021 17:53

Тя се прилага чрез възможността за извършване на предварителна проверка за принадлежност към ДС или разузнавателните служби на кандидатите за министри и зам.-министри.

Тази предварителна проверка, залегнала в закона за досиетата, предотвратява възможността в правителството да бъдат назначени агентите на комунистическите служби.

Достатъчно е от името на кандидата за премиер или политически лидер да се поиска проверка от Комисията по досиетата за това дали кандидатите за министри и зам.-министри не са обвързани с репресивния апарат на БКП още преди да бъдат утвърдени на съответните постове.

При искане за подобна проверка Комисията я извършва и изпраща (без публично огласяване) съответните данни на бъдещия премиер, който при наличие на агентурна принадлежност не включва съответното лице в предложението за назначение. Така процедурата гарантира, че в изпълнителната власт няма да бъдат допуснати сътрудници на тоталитарните комунистически служби.

Държавната политика на "тиха лустрация"

Тази държавна политика на „тиха лустрация“ се прилага успешно от 2011 г. насам с малки изключения, включително и при последното служебно правителство, чиито министри се определят от президента, а зам.-министрите се назначават от служебния премиер.

Двете изключения през последните 10 години беше в първото служебно правителство на президента Росен Плевнелиев, чиито министри нямаха принадлежност към ДС, но тогавашният служебен премиер (2013) Марин Райков допусна да назначи един агент в лицето на зам.-министъра на икономиката Божан Стоянов.

Написано от Христо Христов
Неделя, 05 Декември 2021 17:53

Второто изключение бе в третия кабинет на ГЕРБ (2017-2021) присъствието на коалиционния партньор от „Обединени патриоти“ и лидер на ВМРО Красимир Каракачанов – вицепремиер и министър на отбраната, известен като агент „ИВАН“ на Шесто управление на ДС.

Има и известна надежда, че все пак бъдещото управление може да избегне подобно компрометиране с назначаването на сътрудници на тоталитарните комунистически служби на министри или зам.-министри.

За това говори фактът, че от коалицията „Продължаваме промяната“ реагираха адекватно и веднага оттеглиха от листите си с кандидатите за народни представители в 47-то Народно събрание три лица, след като Комисията по досиетата огласи тяхната принадлежност.

От "Демократична България" да подсказват навреме

Би трябвало от „Демократична България“, които са включили в предизборната си програма лустрация на кадри, свързани с репресивния апарат на БКП, да обърнат внимание на своите нови политически партньори за съществуващата законова възможност за извършването на предварителна проверка за принадлежност към ДС на кандидатите за министри и зам.-министри.

Още повече, че те реагираха напълно адекватно при първия проекто-кабинет, спуснат от Слави Трифонов след вторите избори през юли 2021 г., в който за министър на вътрешните работи чалга шоуменът предлагаше щатен сътрудник на ДС в лицето на Николай Радулов, който при втория проекто-кабинет на „Има такъв народ“ беше изтеглен.

Написано от Христо Христов
Неделя, 05 Декември 2021 17:53

При всички случаи е хубаво е проходащите в политиката дори и да са изпълнени с най-добронамерени намерения, да са запознати добре със законите и съответните процедури, за да не допускат детински грешки, които могат лесно да бъдат избегнати.

Още повече ако продължат да демонстрират политическа воля (както с изчистването на листите си), че промяната може да стане без да ни пробутват експерти и политици, които имат скрити зависимости от времето на тоталитарния комунистически режим и от кукловодите на агентурната мрежа на БКП през годините на преход.